

OVOCNÁŘSKÉ DNY
65. ROČNÍK

18. a 19. ledna 2023

Kontrolní činnost SZPI v sektoru ovoce v roce 2022

Ing. Martin Klanica

ústřední ředitel Státní zemědělské a potravinářské inspekce

SZPI (2022)

- **Přes 570 zaměstnanců**
- **Přes 75 000 kontrolovaných osob** (prvovýrobci, výroba, velkoobchod, prodejci, dovozci, provozovny společného stravování)
- Adaptace na omezení způsobené COVID-19 (1. pol. 2022)
- Spolupráce mezi dozorovými orgány
- Partnerské vztahy s nevládními organizacemi a zájmovými sdruženími podnikatelů

Kontrolní činnost SZPI

Zaměření

Bezpečnost potravin

Jakost potravin

Odhalování falšování, včetně dvojí kvality

Požadavky hygienického balíčku

Označování, včetně původu

Dokladová kontrola

Odhalování agresivních a klamavých obchodních praktik

Kontroly a správní řízení

2022 – 48 809 kontrol

- SZPI pravomocně vydala v roce 2022 přes 3202 pravomocných rozhodnutí o uložení pokuty ve správním řízení ve výši pokut téměř 109 mil. Kč
- Delikty související s nevyhovující čerstvým ovocem byly součástí 92 pravomocných rozhodnutí s uloženými pokutami přes 30 mil. Kč (absorpce)

Čerstvé ovoce

- Společná organizace trhu dle nař. (EU) č. 1308/2013
- Hodnocení jakosti podle obchodních norem EU
- Jakost, zralost, velikost, jednotnost
- Označování
- Klamání
- Hmotnost balení
- Sledovatelnost
- Cizorodé látky
- GMO

Zdroj:
<https://elska.ble.de>

Podněty spotřebitelů

- 2022 – SZPI přijala cca 2700 podnětů spotřebitelů, asi 1/3 plně oprávněných
- Velký podíl podnětů se týká čerstvého ovoce a zeleniny (prakticky vždy v obchodech)

Čerstvé ovoce

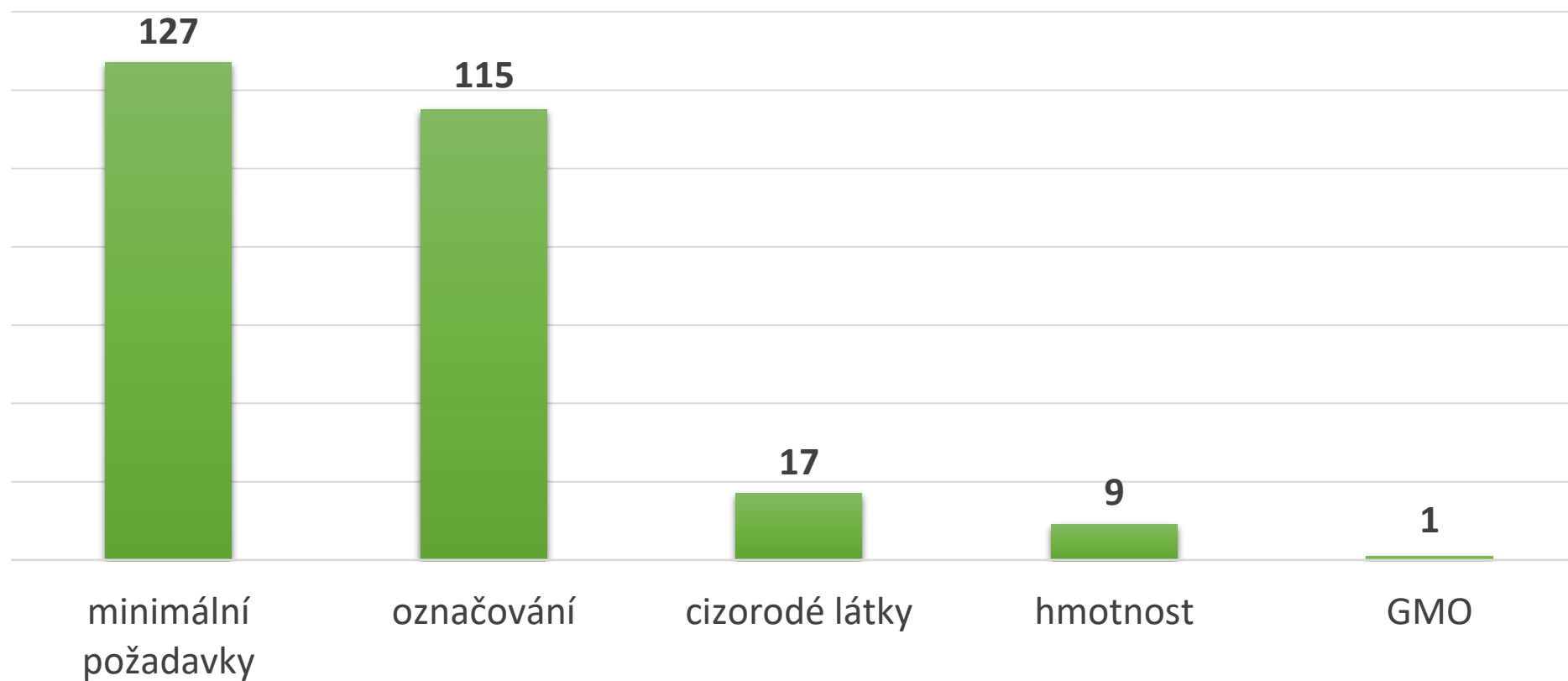
- Screeningové kontroly jakosti dle nař. (EU) č. 543/2011
- 2022 – 696 kontrol
- Kontrola souladu s právními předpisy byla provedena u 1168 šarží ovoce (na místě + laboratorní vzorky)
- 269 šarží bylo vyhodnoceno jako nevyhovující legislativním požadavkům (23 %)

Kontrola čerstvého ovoce

Rok	Nevyhovující šarže
2018	18,6 %
2019	15,3 %
2020	21,5 %
2021	15,9 %
2022	23 %

U českých výrobců nebyla zjištěna nevyhovující šarže ovoce!!

Nejvýznamnější neshody 2022

Laboratorní analýzy

- Laboratorní analýza ovoce – 2022 analyzováno 261 vzorků
 - rezidua přípravků na ochranu rostlin
 - další rozbor (těžké kovy, polychlorované bifenylly a dioxiny, cesium 134, mikrobiologie)
 - GMO

Rezidua pesticidů

- Národní referenční laboratoř SZPI v Praze pro oblast pesticidů v ovoci a zelenině
- Pesticidy - singlereziduální a multireziduální metody
 - ovoce – stanovení 446 pesticidů
- 2022 – **pesticidy** analyzovány u 233 šarží ovoce, prověřená hodnota cca 100 000 pesticidů
 - **17 nevyhovujících šarží**

Nadlimitní rezidua pesticidů

- Hrozny – Peru, pyridaben (insekticid)
- Limetky – Brazílie, chlorpyrifos (insekticid)
- Citrony – Turecko, prochloraz (fungicid)
- Grapefruit – Turecko, flusilazol (fungicid)
- Grapefruit - Turecko, chlorpyrifos (insekticid)
- Mandarinky - Turecko, chlorpyrifos (insekticid)

Nadlimitní rezidua pesticidů

- 5x Longan – Kambodža

(acetamiprid, azoxystrobin, carbendazim a benomyl, carbofuran, thiametoxam, hexaconazole, tricyclazole, difenoconazol)

- 4x Lychee – Kambodža

(acetamiprid, azoxystrobin, permethrin, chlorantraniliprol, lambda cyhalothrin, quinalphos, chlorothalonil, hexaconazole, chlorfluazuron, tricyclazole)

- 2x Rambutan – Kambodža

(cypermethrin, buprofezin, lambda cyhalothrin)

- Všechny záchyty byly u ovoce původem mimo EU

Nadlimitní rezidua pesticidů

- Cílená kontrolní akce SZPI zaměřená na bezpečnost potravin z Kambodže ve spolupráci s Celním úřadem Praha – Ruzyně
- Překročení maximálního povoleného limitu pro přítomnost reziduí pesticidů v ovoci, zelenině a bylinkách
- Většinou výskyt více reziduí v jednom vzorku a v některých případech naměřené hodnoty překročily více než o řád limit stanovený právním předpisem
- 2022 - záchyt v 72 % kontrolovaných šarží

Mimořádná kontrola obsahu pesticidů v jablkách

- **Zaměřeno na jablka s nižší spotřebitelskou cenou**
- Podzim – zima 2022
- Provedeno **46 kontrol**
- Všechny vzorky hodnocené na místě vyhověly požadavkům na jakost a na označování
- **Do laboratoře bylo odebráno 20 vzorků a všechny vyhověly požadavkům na obsah reziduí pesticidů**

Nepřesné informace v reklamě I.

- Kontrola společnosti **Lidl Česká republika v.o.s.**
- Bylo zjištěno protiprávní jednání, které spočívalo v porušení § 5d odst. 2 zákona č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy ve spojení s čl. 7 odst. 2 nařízení (EU) č. 1169/2011, o poskytování informací o potravinách spotřebitelům
- **Informace o zemi původu jablek obsažené v reklamě nebyly přesné, jasné a spotřebitelům snadno srozumitelné**

Nepřesné informace v reklamě II.

- Spotřebitel získával prvotní dojem o původu jablek z propagačních materiálů (billboardy, plakáty, reklamní letáky), že v rámci akce s podtitulem „VYROBENO V ČESKÉ REPUBLICE“ jsou i prodávána jablka z ČR
- Za propagovanou akční cenu byla prodávána jablka z Polska

Nepřesné informace v reklamě III.

Bylo zahájeno správního řízení o uložení pokuty

Školní projekt

- SZIF – dotace na dodávky ovoce, zeleniny ovocných výrobků do základních škol
- SZPI kontroluje zapojené subjekty přímo při dodávce na základní školu
- 2022 – provedeno 22 kontrol
 - ovoce a zelenina bez jakostních nedostatků
 - dodrženy i požadavky na hmotnost ovoce a označování

Závěr

- Tuzemská produkce bez závad
- Priorita kontroly obchody, zejména obchodní řetězce
- Rezidua pesticidů
- Kontrola dovozu
- Komunikace výsledků úřední kontroly

”

Děkuji za pozornost

<https://www.szpi.gov.cz>

<https://www.potravinynapranyri.cz>